

Kādu krāsu iegādāties?

Nolūkojoties uz garajiem plauktiem krāsu veikalos, istā produkta atrašana sākumā šķiet bezcerīgi sarežģīta. Tomēr risinājumu atradīsiet ātri, ja atbildēsiet uz tālāk sniegtajiem jautājumiem. Noteikti ir vērts pakonsultēties ar krāsu veikala pārdevēju vai **mūsu speciālistu**, kurš zinās ieteikt tieši jūsu vēlmēm atbilstošu produktu.

Vai virsma ir jāgruntē?

Virsmas ir jāgruntē vairāku iemeslu dēļ:

- Metāla virsmas gruntēšana ir nepieciešama, lai novērstu rūsēšanu.
- Koka virsma ir jāgruntē, lai apdares krāsa kokam - koksnei pieķertos.
- Koka virsmas zaru vietas jāgruntē, lai novērstu koksnes sveķu izdalīšanos.
- Sienu un griestu gruntēšana ir īpaši svarīga, ja virsma ir lokāli špaktelēta. Negruntējot pamatne uzsūc apdares krāsu nevienmērīgi, un rezultātā virsma var iegūt atšķirīgu spīdumu.
- Zemas stiprības apmetums ir jāgruntē ar alkīda gruntskrāsu, lai iegūtu labāku pieķeršanos un lai stiprinātu virsmu.
- Virsmām ar nikotīna vai mitruma traipiem noteikti ir nepieciešama īpaša gruntskrāsa, lai traipu vietas neizspiestos cauri apdares krāsai.
- Gruntēšana var būt nepieciešama, arī, piemēram, pārejot no viena krāsu tipa uz citu (pārkrāsojot ar eļļas krāsu krāsotu virsmu ar lateksa krāsu u.tml.)

Gruntskrāsa labi iesūcas pamatnē, izlīdzina dažādu virsmu porainības atšķirības un veido vienmērīgi adhezīvu pamatni apdares krāsai. Gruntskrāsai nav nepieciešama laba klājāmība, jo virsma pēc tam tiek krāsota ar apdares krāsu. Gruntēšana samazina apdares krāsas patēriņu un nodrošina noturīgu rezultātu.

Informāciju par to, vai virsma ir jāgruntē, var atrast uz etiķetes vai produkta instrukcijā. Noteikti ir vērts apspriesties ar krāsu pārdevēju vai krāsotāju, lai izlemtu, vai ir nepieciešama virsmas gruntēšana.

Kāda ir virsmai piemērota krāsa?

Katram virsmas veidam ir izstrādāts atbilstošs produkts, kuram ir jābūt noturīgam apstākļos, kādiem tas ir paredzēts. Piemēram, virtuvē un vannas istabā būtu jāizmanto pret mazgāšanu noturīga nodilumizturīga krāsa, taču dzīvojamajā istabā vai guļamistabā būs pilnīgi pietiekama matēta krāsa, kurai nav nepieciešama noturība pret tīrīšanu. Tāpat arī iekšdarbiem paredzētajām krāsām nav tik noturīgs krāsas slānis, lai tas spētu izturēt āra apstākļus. Izvēloties virsmai piemērotu krāsu, virsma ilgi saglabā skaistu izskatu un krāsošanas darbi nav jāveic katru gadu no jauna.

Kāda veida krāsu izvēlēties — uz šķīdinātāja vai ūdens bāzes?

Krāsot noteikti ir vieglāk ar krāsu uz ūdens bāzes, kurai ir mazāk izgarojumu, tā ir viegli uzklājama uz virsmas, nožūst ātri un instrumentus var izmazgāt ar ūdeni. Mūsdienās gandrīz visām iekštelpu virsmām tiek piedāvāti produkti uz ūdens bāzes. Tomēr arī krāsai uz šķīdinātāja bāzes ir savas priekšrocības. Produkti uz šķīdinātāja bāzes labi iesūcas pamatnē un veido mazgājamu, nodilumizturīgu slāni un labi izlīdzinās. Mēs piedāvājam tiksotropas alkīda krāsas, kuras nenopil un neizplūst. Visbiežāk krāsas uz šķīdinātāja bāzes lieto, piemēram, metāla un koka virsmu krāsošanai (logi, durvis, mēbeles). Iepriekš krāsotu fasādi ir visdrošāk pārkrāsot ar tāda paša tipa krāsu. Krāsojot jaunu virsmu, krāsas tipu galvenokārt nosaka krāsas slāņa virsmas īpašības (piemēram, krāsas paraugi veikalā), krāsas spīduma pakāpe (produkti uz šķīdinātāja bāzes parasti ir ar izteiktāku spīdumu), krāsas toņu klāsts un cena.

Kāda spīduma pakāpes krāsu izvēlēties?

Vispirms izlemiet, vai dodat priekšroku spīdīgai vai matētai virsmai. Krāsām ir 6 spīduma pakāpes, kas ir norādītas uz produkta iepakojuma:

1. Pilnīgi spīdīga 90-100
2. Spīdīga 60-89
3. Pusspīdīga 30-59
4. Pusmatēta 11-29
5. Matēta 6-10
6. Pilnīgi matēta 0-5

Parasti jo spīdīgāka krāsa, jo spēcīgāku krāsas slāni tā veido. Spīdīga krāsa ir noturīga pret mazgāšanu un nodilumu, un tā tik viegli nenotraipās. Būtiski ir ņemt vērā, ka spīdīga krāsa izceļ pat vismazākos pamatnes nelīdzenumus.

Matētas krāsas slānis nav izturīgs pret parastu mazgāšanu un tādēļ ir labi piemērots sausu telpu griestiem. Modernās izejvielas pieļauj arī izņēmumus, piemēram, ārdarbu krāsa *Villa Akva* ir matēta, taču ar labu noturību pret laikapstākļiem. Spīduma pakāpi var redzēt, paskatoties uz krāsas slāni pret gaismu.

Kādu toni izvēlēties?

Dažādiem cilvēkiem ir atšķirīga krāsu redze, un krāsas uztveri ietekmē arī apgaismojums, krāsas parauga izmērs un krāsu savstarpējie salikumi. Šajā ziņā ir jāievēro vairākas sakarības:

- Gaišs krāsas tonis uz virsmas šķitīs tumšāks nekā toņu kartes nelielajā paraugā. Gaišs krāsas tonis padarīs telpu lielāku un plašāku, bet tumšs to samazinās. Tumši nokrāsoti griesti padarīs tos zemākus. Gaiši griesti un tumšas sienas padarīs telpu augstāku.
- Izvēloties krāsu toni, noteikti aplūkojiet paraugu arī paredzētās vietas apgaismojumam līdzīgā apgaismojumā. Piemēram, istabā ar aptumšotu apgaismojumu krāsas tonis šķitīs tumšāks. Krāsas tonis izskatās atšķirīgi arī dabiskajā un mākslīgajā apgaismojumā. Ja šaubāties par krāsas toņa izvēli, nopērciet nelielu daudzumu tonētas krāsas un veiciet izmēģinājumu.
- Krāsas bundžā krāsa vienmēr šķitīs gaišāka nekā toņu kartē. Žūstot tonis kļūst tumšāks un iegūst savu galīgo toni, kas atbilst toņu kartei.
- Arī blakus novietoti atšķirīgi krāsu toni atstāj iespaidu uz toņa uztveri. Piemēram, zaļš tonis blakus dzeltenam tonim šķitīs pavisam citāds nekā blakus violetam tonim. Arī mēbeles un istabas iekārtojums ietekmē sienas toņa uztveri.

Kā zināt, vai krāsa ir laba?

Gadījumā, ja

- jūsu paziņa vai veikala pārdevējs iesaka krāsu;
- produkts/preču zīme ir plaši reklamēta;
- produkts/preču zīme ir tirgū bijusi ilgu laiku;
- cena nav ļoti zema,

tad diezgan droši krāsa būs laba, jo:

- jūsu paziņa neieteiks jums produktu, ar kuru viņam ir bijusi slikta pieredze;
- pārdevējs nevēlas radīt problēmas sev vai veikalam;
- slikts produkts ilgākā laika periodā vairs pircējus nepiesaista;
- labs produkts nevar būt lēts, jo tajā tiek izmantotas kvalitatīvas izejvielas un tehnoloģijas.

<https://www.vivacolor.lv/instructions/krasosanas-abc/kadu-krasu-iegadaties/>